

Skolbeslut för Grundskola

efter tillsyn av Furulundsskolan
i Eksjö kommun

Tillsyn i Furulundsskolan

Förskoleklass

Grundskola, årskurs 1–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Furulundsskolan och Eksjö kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

I Furulundsskolan har kunskapsresultaten stadigt försämrats under de senaste åren och när det gäller värdegrundsarbetet saknar skolan ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkningar. Värdegrundsarbetet har mer karaktären av akuta insatser när något händer och ett gemensamt förhållningssätt saknas bland vuxna och elever. Det blir också tydligt vid besöket att acceptans och förståelse för olikheter behöver förbättras på skolan så att alla elever och vuxna på ett naturligt sätt ingår i den sociala gemenskapen på skolan. Uppföljning och utvärdering kring såväl kunskapsresultat som resultat när det gäller värdegrunden är angeläget och också att resultaten omsätts i verksamheten för att förbättra måluppfyllelsen.

Enligt rektorn och lärarna finns en del av förklaringen till den låga måluppfyllelsen i att Furulundsskolan bytt skolledning ett flertal gånger under de senaste tre åren och att det saknas kontinuitet i utvecklingen av undervisningen i skolan. Den nuvarande rektorn har arbetat på skolan sedan augusti 2009 och uppger att hon under läsåret arbetat för att lära känna skolan. Rektorn har dock vid besökstillfället påbörjat ett utvecklingsarbete för att skolan i betydligt högre grad ska arbeta utifrån de nationella målen.

Furulundsskolans brist på ledning under senare år har gjort att det funnits stort utrymme för den enskilde läraren att tolka det nationella uppdraget i skollag, förordningar, läroplan och kursplanerna. I Skolverkets beslut från 2007 får skolan kritik för att de nationella målen, läroplanen och kursplaner inte i tillräcklig grad styr innehåll och utformning av verksamheten samt att rektorn behöver ta ett tydligare ansvar för att

utveckla skolan. Det är fortfarande angeläget att rektorn tar en mer aktiv roll när det gäller att säkerställa att undervisningen utgår från de nationella målen och att följa upp så att undervisning och lektioner utformas enligt läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot. I detta arbete måste rektorn ta tillvara den kompetens och erfarenhet som finns i personalgruppen och organisera undervisningen så att den används på ett sätt som är det bästa för elevernas utveckling och lärande. Kommunen och rektorn måste se till att personalen har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver och det krävs en förändring i skolans verksamhet för att svara mot uppställda mål i syfte att garantera eleverna en likvärdig utbildning.

Med tanke på den låga måluppfyllelsen är det fortfarande så att alla barn som är i behov av stöd inte får detta i tillräcklig grad. Skolan behöver diskutera kunskapsbegrepp samt se över arbetet med särskilt stöd i syfte att höja måluppfyllelsen samt utveckla sina metoder så att både pojkar och flickor kan ges lika förutsättningar till goda kunskapsresultat i alla ämnen. Skolans tilltro till elevernas förmåga behöver förbättras och undervisningen behöver bli mer stimulerande och tillgodose individuella behov i högre grad för att inte begränsa eleverna i sitt lärande och i sin utveckling, i syfte att göra lärandet lustfyllt, stimulerande, tillåtande och lockande med nyfikna elever.

Anledningen till att Skolinspektionen identifierat ett stort antal brister är att Furulundsskolans verksamhet i för liten utsträckning tar sin utgångspunkt i de nationella målen och således inte till fullo lever upp till det nationella uppdrag som åligger skolan. Av den kritik och de förbättringsområden som Skolverket redan i beslut från år 2007 konstaterade är endast ett fåtal åtgärdade.

Skolinspektionen har i tillsynen av Furulundsskolans grundskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

- Alla elever ges inte förutsättningar för att nå målen i alla ämnen (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Kursplanerna),
- Rektorn säkerställer inte i tillräcklig utsträckning att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen och att all pedagogisk personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (1 kap. 2 §, 2 kap. 3 § skollagen, Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar),
- Skolan utgår inte till fullo från de nationella målen och styrdokumentet i bedömning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling (2 kap. 6 §, 7 kap.

2, 8 §§ grundskoleförordningen, Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg, Kursplanerna),

- Rektorn följer inte i tillräcklig grad upp lärarnas undervisning och utvärderar inte resultaten regelbundet för att utnyttja dem som underlag för att nå de nationella målen. De särskilda stödinsatser som ges utvärderas och omprövas inte heller regelbundet (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen),
- De nationella styrdokumentet och målen är inte tillräckligt styrande i undervisningen (1 kap. 2 §, 4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar, Kursplanerna),
- Skolan har inte höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga (Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande),
- Skolan bedriver inte ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och för att säkerställa trygghet och studiero i skolan (1 kap. 2 §, 14 a kap. 1, 6-8 §§ skollagen, 6 kap. 8 b § grundskoleförordningen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling, Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper),
- Eleverna erbjuds inte den utbildning de har rätt till när det gäller undervisningstid och val (3 kap. 13 och 14 §§, 4 kap. 3 a § skollagen, bilaga 3 till skollagen, 1 kap. 2 §, 2 kap. 9-11, 17-18 §§, 6 kap. 8 a § grundskoleförordningen),
- Eleverna erbjuds inte särskilt stöd i tillräcklig utsträckning (1 kap. 2 §, 2 b kap. 1 §, 4 kap. 1 § skollagen, 5 kap. 1-3 §§ grundskoleförordningen, Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2.2 Kunskaper).

Rektor och Eksjö kommun har ansvar för att Furulundsskolans brister åtgärdas. I varje brist (strecsats ovan) kan det ingå flera bedömningar (brister) i enlighet med tillsynsprotokollet (bilaga 2). Alla brister måste åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast sex månader från den dag beslutet för Eksjö kommun meddelas. Avseende bristen om att de nationella styrdokumentet inte är tillräckligt styrande kommer dock Skolinspektionen att vilja ha en redovisning kring hur skolan avser att arbeta, inom tre månader från den dag beslutet för Eksjö kommun meddelas. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Eksjö kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Per-Ingvar de la Motte och Nils Pihlsgård.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg

Enhetschef

Ebba Svartz

Undervisningsråd/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Furulundsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Eksjö kommun under mars till juni 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Furulundsskolan den 13–15 april 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast sex månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Furulundsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Furulundsskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal, elever och föräldrar. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Furulundsskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	21
Grundskola	208

Källa: Skolans uppgift 2010-02-22

Furulundsskolan ligger i centrala Mariannelund i östra delen av Eksjö kommun. Skolan bedriver förskoleklass, grundskola årskurs 1–9 samt fritidshem. Upptagningsområdet

är för förskoleklass och årskurs 1–6 Mariannelunds samhälle med omnejd och i årskurs 7–9 kommer eleverna även från Bruzaholm, Ingatorp och Hjärtevad med kringliggande landsbygd. Undervisningen bedrivs i fyra olika byggnader en för förskoleklass, årskurs 1–2 och 4–6, fritidshem samt bild, en för årskurs 3 och en för årskurser 7–9 där också skolbiblioteket finns och i den fjärde byggnaden finns matsal och undervisning i hem- och konsumentkunskap samt musik.

Furulundsskolan har fyra arbetslag nämligen förskoleklass till och med årskurs 6, årskurserna 7–9, fritidshem samt administration. Klasserna är organiserade i åldershomogena grupper och det finns 18 asylsökande barn och ungdomar som är inskrivna på skolan. De asylsökande eleverna, som vid besöket tillhör årskurs 5–8, går till viss del i en särskild undervisningsgrupp, den så kallade internationella klassen, men tillhör också en klass där de deltar i vissa moment av undervisningen.

Av Skolverkets inspektionsrapport från år 2007 framgår att alla elever inte fick det stöd de behövde och att åtgärdsprogram enbart upprättades i svenska, matematik och engelska. Undervisning i hem- och konsumentkunskap och teknik förekom inte i den utsträckningen att eleverna hade möjlighet att nå målen i årskurs 5. Elevens val organiserades i temaområden som alla elever skulle genomföra vilket begränsade elevernas möjlighet till eget val för breddning och fördjupning av sina kunskaper. Skolverket anser i sitt beslut att skolan bör analysera kunskapsresultaten och söka åtgärder för att få flera elever att nå målen i alla ämnen samt öka meritvärdet. År 2005 nådde 72 procent av eleverna målen i samtliga ämnen i årskurs 9 medan 92 procent var behöriga till nationellt program i gymnasieskolan vilket tyder på att skolan var en så kallad tre-ämnesskola. Likaså behövde de dåvarande rektorerna ta större ansvar för utvecklingsarbetet för att säkerställa att de nationella målen, läroplan och kursplaner i högre grad skulle styra innehåll och utformning av undervisningen. Skolan behövde förbättra elevers och föräldrars kunskap om skolans mål och betygskriterier i syfte att skapa möjlighet för eleverna till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer. Kunskapsuppföljningen i andra ämnen än engelska, matematik och svenska behövde förbättras och de individuella utvecklingsplanerna behövde i större utsträckning beskriva vilka insatser som behövde vidtas för att eleven skulle utvecklas i riktning mot de nationella målen. Ytterligare förbättringsområden var att öka likvärdigheten i betygssättningen, att skapa förutsättningar för en bättre planering och uppföljning av elevvårdsarbetet, att behovet av studiehandledning behövde kartläggas och vid behov tillgodose detta samt att värdegrundsarbetet behövde förbättras och att skolan inte får utesluta föräldrarna om kränkningar behöver utredas.

Skolinspektionen har år 2009 gjort en kvalitetsgranskning av matematik i grundskolan där Furulundsskolan har ingått. I beslutet för Furulundsskolan daterat 2009-09-25 är flertalet av de brister och förbättringsområden som konstateras i stort samma som konstaterades i Skolverkets beslut år 2007. Således har inte Eksjö kommun säkerställt att skolan arbetat för att åtgärda brister och förbättringsområden.

Tillsynsprotokoll för Furulundsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar för att nå minst mål att uppnå i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Kursplanerna

Motivering:

Enligt Eksjö kommuns sammanställning vårterminen 2009 når 100 procent av eleverna i årskurs 3 i Furulundsskolan kravnivån på de nationella ämnesproven i matematik och 88 procent i svenska. I årskurs 5 når 73 procent av eleverna kravnivån i svenska, 78 procent i matematik och 63 procent i engelska. Då det i varje årskurs vid Furulundsskolan går förhållandevis få elever bör jämförelser av procentsatserna tolkas med försiktighet. Däremot visar sammanställningen av resultaten i årskurs 5 att de har försämrats under den senaste treårsperioden. Samma tendens är också tydlig i årskurs 9 där betygsresultaten stadigt försämrats under de senaste åren. Mellan åren 2006 och 2009 har andelen behöriga till nationellt program i gymnasieskolan sjunkit från 96,6 procent till 77,3 procent. Under samma tidsperiod har andelen elever som nått målen i alla ämnen sjunkit från 79,3 procent till 54,5 procent och när det gäller genomsnittligt meritvärde har det dalat från 203,4 till 181,7 poäng. Vid en jämförelse av betyg satta under perioden 2001 – 2009 framgår det att ämnena bild, musik och språkvalet har bäst måluppfyllelse genom åren. Bland de ämnen som skolan har sämst måluppfyllelse i är kemi och biologi. Skolverkets statistik visar att det är stora skillnader mellan flickors och pojkars resultat och år 2009 skiljer det 45,6 poäng mellan flickors och pojkars genomsnittliga meritvärde till flickornas fördel. Det är också större andel pojkar än flickor som inte uppnått målen i ämnen som krävs för grundläggande behörighet till nationellt program i gymnasieskolan. Lärarna menar att det finns en kultur i skolan att pojkar inte "får vara duktiga". Flickorna får större del av de högre betygen än pojkarna och det är bara i engelska och idrott och hälsa som pojkarna har högre andel MVG än flickorna.

Vid Skolverkets inspektion år 2006 upprättade skolan åtgärdsprogram endast i svenska, matematik och engelska men nu upprättas åtgärdsprogram i alla ämnen där behov finns. Men med tanke på den låga måluppfyllelsen är det fortfarande så att alla barn som är i behov av stöd inte får detta i tillräcklig grad för att ha möjlighet att nå målen i alla ämnen. Skolan behöver diskutera kunskapsbegrepp samt se över arbetet med särskilt stöd i syfte att höja måluppfyllelsen samt utveckla sina metoder så att både pojkar och flickor kan ges lika förutsättningar till goda kunskapsresultat i alla ämnen. Likaså bör rektorn ta en mer aktiv roll när det gäller att säkerställa att undervisningen utgår från de nationella målen och att följa upp att undervisning och lektioner utformas enligt läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag****Bedömning:**

Rektorn säkerställer inte i tillräcklig utsträckning att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I verksamhetsredogörelsen från Furulundsskolan uppger rektorn att personalen har behov av en fördjupning i de nationella styrdokumenterna för att kunna erbjuda eleverna en skolgång i enlighet med de nationella målen. I Eksjö kommun pågår ett projekt kring mål och bedömning där Furulundsskolans personal deltar. Lärarna beskriver i intervjuerna att de har fått mer fokus på de nationella målen genom det pågående projektet men att det varierar stort mellan lärarna i vilken utsträckning de arbetar utifrån dessa. Genom lektionsbesök och intervjuer kan Skolinspektionen konstatera att det till större del är läroboken och inte kursplanerna som styr upplägget av undervisningen. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas och att normerna för likvärdighet anges genom de nationella målen. Furulundsskolans verksamhet måste därför utvecklas så att den svarar mot uppställda mål för att garantera eleverna en likvärdig utbildning.

Bedömning:

I årskurs 7–9 har inte all pedagogisk personal utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § skollagen

Motivering:

I Furulundsskolan finns lärare med olika kompetenser i olika ämnen men de undervisar inte alltid i de ämnen de har utbildning för. Det visar sig att det kan vara andra

grunder än lärarnas specifika ämneskompetenser som styr vilken undervisning de bedriver. I årskurs 7 – 9 finns lärare som har en utbildning som riktar sig till årskurserna 1 – 7 och det finns personal som saknar lärarutbildning, personal med mellanstadieutbildning och personal med andra yrkeserfarenheter. Det är angeläget att kommunen ser till att personalen har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. I de lägre åren är det ett uttalat klassläraresystem och med stor sannolikhet finns här en potential att utnyttja lärarnas olika ämneskompetenser så att alla elever får del av de specifika ämneskompetenser som lärarna besitter.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolan utvärderar inte regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav och de skriftliga omdömena och de individuella utvecklingsplanerna överensstämmer inte med kraven i författningen.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Vid Skolverkets inspektion år 2007 konstaterades att uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen behövde förbättras. Sedan dess har kommunen arbetat för att ta fram modeller för individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen. I Furulundsskolan använder lärarna kommunens gemensamma modell för den individuella utvecklingsplanen, men när de gäller skriftliga omdömen har skolan införskaffat ett digitalt system för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling.

Även om det varierar stort mellan olika lärare indikerar dokumentationen som Skolinspektionen tagit del av på att det är elevernas intresse och engagemang snarare än kursplanernas mål som bedöms. Rektorn behöver diskutera och analysera metoder i skolans lärandemiljö i förhållande till det nationella uppdraget och elevernas kunskapsutveckling och säkerställa att lärarna regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav i samtliga ämnen. Det framkommer också genom skolans dokumentation att de nationella beteckningarna G, VG och MVG används i de skriftliga omdömena i de högre årskurserna, vilket är att betrakta som betyg, och därför inte rymmer inom ramen för begreppet betygsliknande omdöme.

Mallen för de individuella utvecklingsplanerna utgår från de nationella målen, elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling, men målen för elevernas utveckling i de individuella utvecklingsplanerna är otydligt formulerade i förhållande till målen i läro-

plan och kursplaner. De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av, visar att det i kommunens gemensamma mall för dessa, under sociala förmågor, tar upp "beteenden" som en bedömningsgrund. Att målen uttrycks utifrån elevernas beteenden i kommunikationen med elever och föräldrar ger en missvisande bild av vilka mål som ska styra lärarnas bedömning. Rektorn behöver tillsammans med lärarna arbeta för att bedömningar och elevernas individuella mål formuleras på ett sådant sätt att de tydligt står i relation till de nationella målen.

Bedömning:

Skolan utgår inte alltid vid bedömning och betygsättning från de nationella målen i kurskursplanerna och från betygskriterierna.

Författningsstöd:

2 kap. 6 grundskoleförordningen

7 kap. 8 § första stycket grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Kursplanerna (betygskriterier)

Motivering:

Det framkommer i såväl intervjuer som dokumentation att andra kriterier än betygskriterier och i vilken mån eleven har nått målen kan ligga till grund för bedömning och betygsättning. Exempelvis kan elevernas flit eller beteende påverka bedömningen, vilket inte är förenligt med kursplanernas mål och betygskriterier.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn inhämtar inte i tillräcklig grad kunskaper om samt följer upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Både lärarna och eleverna uppger i intervjuerna att rektorn sällan syns eller rör sig ute i verksamheten, vilket också bekräftas av rektorn. Personalen menar att det kan gå lång

tid utan att de träffar rektorn och de vill bli sedda av skolledningen och veta vart skolan är på väg och vilken vision och målsättning som finns för Furulundsskolan. Rektorn har det övergripande ansvaret att som pedagogisk ledare tillse att skolan som helhet inriktas på att nå de nationella målen. I Furulundsskolan är pedagogisk ledning angeläget i och med att utbildningen inte i tillräcklig utsträckning planeras och genomförs utifrån de nationella styrdokumenterna. Det faktum att skolan under flera år saknat kontinuitet i skolledningen har inte heller påverkat skolans utveckling positivt. Rektorn behöver i större omfattning inhämta kunskaper om undervisningen och följa upp den för att säkerställa att den inriktas på att nå de nationella målen.

Bedömning:

Rektorn tar inte fullt ut ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Genom dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framgår att Eksjö kommun följer upp skolans resultat i årskurs 2, 3, 5, 8, och 9. Vidare pågår ett projekt kring mål och bedömning som Furulundsskolans lärare deltar i. De bedömningar som lärarna i årskurs 5 gör visar att 100 procent av eleverna når målen i alla ämnen utom svenska, matematik och engelska, det vill säga de tre ämnena där nationella prov genomförs, samt även i ämnet religionskunskap. Skolinspektionen ser ett behov av att rektorn tillsammans med lärarna ser över de bedömningar som görs. Om lärarna bedömer att 100 procent av eleverna når målen i övriga ämnen borde eleverna även ha förutsättningar att nå målen i svenska, engelska, matematik och religionskunskap. Att exempelvis flit och beteende kan påverka bedömningen utgör också en grund till att korrigera lärarnas rutiner kring bedömning. Rektorn uppger att diskussioner har förts med lärarna i vilken mån de nationella målen i läroplan och kursplaner utgör underlag för lärarnas bedömningar. Det är viktigt att rektorn fortsätter dessa diskussioner med lärarna för att säkerställa att bedömningar görs i förhållande till de nationella målen. Vidare behöver rektorn tillsammans med lärarna reflektera över och analysera vad som händer i årskurs 6 och 7 eftersom betygsresultaten försämrats i årskurs 8 och 9 så att endast hälften av eleverna når mål att uppnå i alla ämnen i årskurs 9.

Bedömning:

Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94 2.8 Rektors ansvar

5 kap. 1 § grundskoleförordningen (Särskilda stödinsatser)

Motivering:

Som ett led i att utveckla arbetet med elever som har svårigheter i skolarbetet har rektorn bildat ett elevhälsoteam, med olika specialistkompetenser, för att förbättra uppföljningen av åtgärder för elever i behov av särskilt stöd. I intervjun med elevhälsoteamet framstår emellertid syftet med teamet och dess träffar inte helt befast i gruppen. Med tanke på skolans resultat och att många elever inte når målen är det sannolikt att det finns elever som inte fått stöd eller tillräckligt stöd. En förutsättning för att eleverna ska få rätt stöd är att insatserna följs upp och utvärderas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektorn och lärarna klargör inte mål och krav för föräldrar och elever i tillräcklig utsträckning.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

Då lärarna inte i tillräckligt hög grad arbetar utifrån de nationella målen blir det också otydligt för elever och deras föräldrar vilka rättigheter och skyldigheter de har. Lärarna beskriver att de talar med eleverna om mål och kriterier inför nya arbetsområden och att de regelbundet arbetar med att klargöra målen för eleverna. Några lärare informerar föräldrarna på föräldramöten. Rektorn informerar i brukarrådet och hänvisar till Skolverkets webbplats. Eleverna säger däremot att de kanske får ett häfte i början av terminen med målen, i exempelvis fysik, men för övrigt uppfattar de inte att lärarna informerar dem. Det finns en variation mellan lärarna hur de arbetar för att förankra målen hos eleverna. Skolan behöver därför under rektorernas ledning förtydliga hur målen ska klargöras för eleverna.

Bedömning:

Undervisningen utgår inte till fullo från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer

Kursplanerna

Motivering:

Både läroplan och kursplaner ska ligga till grund för planering av undervisningen. Av Skolinspektionens observationer och genom intervjuer framgår att undervisningen mer planeras utifrån läromedlen och i mindre grad från kursplanernas krav i de olika ämnena. En konsekvens av detta kan bli att arbetet i för liten utsträckning tar hänsyn till mål att sträva mot i läroplan och kursplaner. Under rektorns ledning behöver skolan säkerställa att de nationella målen, läroplan och kursplaner i högre grad styr innehåll och utformning av verksamheten.

Bedömning:

Eleverna upplever inte i alla delar undervisningen som stimulerande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande

Lpo 94 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Lpo 94 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Intervjuade föräldrar menar att skolans stora fokus är att få eleverna godkända och att lektionerna därför blir alltför lärar- och läroboksstyrda. Föräldrarna upplever att detta är en orsak till att elever ibland är omotiverade. Det saknas utmaningar för studiemotiverade elever och föräldrarna önskar mer utmaningar för de elever som behöver det. I samtalen med eleverna beskriver de att de inte upplever lektionerna som spännande och att de enbart gör vad de blir tillsagda att göra. Kommunens egen undersökning kring elevers lust att lära bekräftar också denna bild. Rektorn behöver tillsammans med lärarna och eleverna diskutera arbetssätt och arbetsformer för att skapa bästa betingelser för eleverna att utveckla nyfikenhet och lust att lära.

Bedömning:

Alla som arbetar i skolan arbetar inte i tillräcklig utsträckning med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Det framkommer i intervjuerna med lärare, elever och föräldrar att det varierar stort mellan lärarna i vilken mån de individualiserar undervisningen för eleverna. Det framkommer också att eleverna inte utmanas i sitt lärande eftersom det finns lärare som anser att spridningen mellan elevernas kunskaper då blir för stor i klassen. Eleverna arbetar med samma saker på samma nivå och de elever som arbetar snabbare får fler uppgifter av samma slag och på samma nivå. Genom Skolinspektionens observationer och i intervjuerna med eleverna kan också konstateras att eleverna till stor del arbetar i läroböckerna, vilket leder till att undervisningen inte blir varierad på det sätt som läroplanen föreskriver. Vid intervjuerna med lärarna görs uttalanden att de läroplansövergripande målen, som att formulera och pröva antaganden, lösa problem, etc. bara gäller i vissa ämnen, till exempel i svenska. Detta leder till att andra ämnen inte planeras ut-

ifrån den helhetssyn som mål att sträva mot i kursplaner och läroplanen visar på. Rektorn behöver säkerställa att mål att sträva mot inte är beroende av undervisande lärare utan är en önskad kvalitetsutveckling i hela skolan.

Bedömning:

Skolan samverkar inte på ett sådant sätt att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2. Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Intervjuerna visar att lärarna arbetar var och en för sig med sina ämnen i sina klasser. Dock förekommer viss samverkan inom de naturorienterande ämnena och eleverna berättar att det någon gång förekommit en samverkan mellan bild och de samhällsorienterande ämnena. Det händer också någon gång per år att skolan har ett gemensamt tema exempelvis hälsotema. Det finns en stor utvecklingspotential för skolan att samverka i större utsträckning, för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang i syfte att förbättra måluppfyllelsen för eleverna.

Bedömning:

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Lpo 94, 2.8 Rektorns ansvar

Motivering:

Av Skolverkets inspektionsrapport från år 2007 framgår att skolan behövde utveckla elevernas inflytande och möjlighet att påverka undervisningens innehåll. Av intervjuerna vid tillsynen framgår att skolan numera förstärkt arbetet med att ge eleverna inflytande över sin utbildning främst genom att stärka upp rutinerna kring klass- och elevråd. Men uppger samtidigt att det är svårt att få eleverna att engagera sig i elevrådet. I Furulundsskolans utvecklingsplan och i intervjuerna framgår att elevernas ansvar och inflytande fortfarande är ett utvecklingsområde för skolan. I intervjun med eleverna ger de exempel på det mer formella inflytandet i elevrådet och i klassrådet men få eller

inga exempel på att de haft inflytande över arbetssätt, arbetsformer eller undervisningens innehåll.

Enligt läroplanen åligger det läraren att tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och att förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle. Att utvärdera undervisningen och återkoppla till den enskilde eleven är en förutsättning för att eleven ska få syn på sitt eget sätt att lära och att förstå den demokratiska processen.

Intervjuade lärare menar att det inte finns någon gemensam diskussion kring hur elevinflytande ska gynnas i undervisningen. Då samtliga lärare inte ger eleverna möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer, samt inte utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna i enlighet med läroplanens krav är det av stor vikt att skolan, under ledning av rektorn, arbetar fram ett gemensamt förhållnings-sätt, också detta i syfte att öka måluppfyllelsen.

Bedömningsområde: Tillit till elevens förmåga

Bedömning:

Skolan har inte höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta kunskaper och stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. Skolan ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan. Forskning visar att höga och tydliggjorda förväntningar på elevens förmåga är en av framgångsfaktorerna för god måluppfyllelse och goda kunskapsresultat. I intervjuerna framkommer att det i Furulundsskolan finns en vanlig förklaringsmodell till elevernas låga kunskapsresultat som går ut på att Mariannelundsområdet har en bristande studietradition. Det kan innebära en övervägande risk att förklaringsmodellen påverkar förväntningarna på elevernas studieresultat på ett negativt sätt. Rektorn menar att de allra flesta elever har möjlighet att nå de nationella målen men att det är en fara i att skolan har för låga förväntningar på eleverna och att eleverna presterar under sin förmåga. Samtidigt visar intervjuerna med eleverna att lärarna tenderar att "förutsätta" att de läser på och gör sina läxor, utan att ge det stöd som vissa elever behöver

för att kunna ta detta ansvar. Tilliten mellan vuxna och elever i Furulundsskolan är en utvecklingsmöjlighet vilket torde gynna elevernas möjlighet till ansvarstagande. Det är därför angeläget att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar och säkerställer att höga och tydliga förväntningar finns på elevernas förmåga för att förbättra måluppfyllelsen och elevernas kunskapsresultat.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Ordningsreglerna är inte helt förankrade och skolan tar inte ansvar för att de regler som är fastställda följs.

Författningsstöd:

6 kap. grundskoleförordningen

Lpo 94 2.1 Normer och värden, Riktlinjer

Motivering:

Eleverna som Skolinspektionen samtalar med känner till att skolan har ordningsregler men säger att de inte diskuterar dem tillsammans med läraren och att de inte vet vem som har tagit fram dem. Vidare framkommer i intervjuerna med personalen att reglerna inte alltid efterlevs och att personalen inte har ett gemensamt sätt att hanterar eventuella incidenter på.

Bedömning:

Alla som arbetar i skolan arbetar inte för att relationerna mellan vuxna och elever och elever/elevbygger på respekt och ömsesidigt förtroende.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Lpo 94, 2.1 Normer och värden

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Skolinspektionen kan konstatera att elevernas tillit till de vuxna i de högre årskurserna kan förbättras. Intervjuerna med föräldrar och rektorn påvisar att eleverna inte med självklarhet vänder sig till de vuxna och berättar om händelser eller problem som in-

träffar under skoltid. Eleverna berättar hemma om saker som inträffat i skolan som de inte berättar för sin lärare. I de olika intervjugrupperna påtalas också att det finns ett "hårt" språk och verbala kränkningar bland eleverna och att det också förekommer andra former av kränkningar och utanförskap. Det är viktigt att skolan arbetar utifrån läroplanens krav så att varje elev ges möjlighet att utveckla ett rikt och nyanserat språk samt förstår betydelsen av att vårda sitt språk. Detta för att skolan ska bli en social gemenskap som ger trygghet och lust att lära.

Bedömning:

Rektorn ser inte till att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling, varför detta heller inte dokumenteras.

Författningsstöd:

14 a kap. 1, 6-8 §§ skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Såväl rektorn, personal som föräldrar uppger att det inte finns ett gemensamt förhållningssätt för att förebygga och förhindra kränkningar. Det saknas således ett målinriktat förebyggande värdegrundsarbete som omfattar samtlig personal på skolan och det arbete som pågår har mer karaktären av att vara akutinsatser. De elever som Skolinspektionen samtalar med känner inte till skolans likabehandlingsplan och har inte deltagit i att identifiera vilka insatser som behövs för att få de kränkningar som sker att upphöra, samt för att förebygga att kränkningar sker. Rektorn uppger att det är påbörjat ett arbete med att ta fram rutiner för skolan men rektorn måste tillse att det i Furulundsskolan bedrivs ett målinriktat arbete som omfattar alla i skolan för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Likaså måste en plan för att motverka kränkningar av barn och elever som är i överensstämmelse med skollagen tas fram samt barns och elevers deltagande i arbetet tillgodoses i enlighet med förordningen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och val****Bedömning:**

Varje elev erbjuds inte det garanterade antalet undervisningstimmar.

Författningsstöd:

4 kap. 3 a § första stycket första meningen skollagen

Bilaga 3 till skollagen

1 kap. 2 § första stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Vid en jämförelse av timplanerna mellan kommunens två betygsättande grundskolor med upptagningsområden, framgår att det är utlagt betydligt mer undervisningstid för Prästängsskolans elever än vad som gäller för Furulundsskolan. Detta trots att måluppfyllelsen är lägre i Furulundsskolan. Av Furulundsskolans timplan framgår att skolan ger eleverna betydligt färre timmar undervisning i de natur- och samhällsorienterande ämnena, sett över alla nio åren i grundskolan, än vad den nationella timplanen anger. Timplanen visar också att skolan ger eleverna precis de 6 665 timmar som skollagen föreskriver är elevernas garanterade undervisningstid. Av intervjuerna framkommer att skolan under denna tid genomför vad de kallar Livskunskap och som inte tar sin utgångspunkt i någon kursplan, utan mer i de läroplansövergripande målen. Vidare förekommer flera schemabrytande aktiviteter under läsåret som exempelvis "operation dagsverk" och Kulturskolans instrumental undervisning. Dessa inslag innebär inte i sig något problem, men leder till att eleverna i praktiken inte får sin garanterade undervisningstid. Rektorn måste säkerställa att eleverna får minst den garanterade undervisningstiden.

Bedömning:

Skolan erbjuder inte eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 9-11, 17-18 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Eleverna i Furulundsskolan erbjuds tyska och franska som språkval men inte spanska, trots att det erbjuds på Prästängsskolan. Skolan informerar inte heller eleverna om alla

de rättigheter de har i språkvalet enligt grundskoleförordningen. I Skolverkets beslut från 2007 kritiserar skolan för att inte erbjuda elevens val i enlighet med förordningen. Detta är inte åtgärdat utan elevens val erbjuds fortfarande på samma sätt i form av temaområden som alla elever ska genomföra. Eleverna ges således inte möjlighet till ett eget val för breddning och fördjupning av sina kunskaper. Modersmål erbjuds i arabiska men inte i andra språk och rektorn uppger att det finns elever som önskar modersmålsundervisning men som inte får det.

Bedömning:

Skolans rutiner för närvarokontroll följs inte av alla.

Författningsstöd:

6 kap. 8 a § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan har rutiner för hur närvarokontrollen ska göras och har ett digitalt system, Skolia, där frånvaron ska rapporteras. Dock varierar det mellan lärarna huruvida de följer rutinerna och rapporterar i det digitala systemet vilket medför att rektorn inte alltid får kännedom om olovlig eller långvarig frånvaro.

Bedömning:

Skolan har inte fungerande rutiner för bevakning av skolplikten.

Författningsstöd:

3 kap. 11, 13 och 14 §§ skollagen

Motivering:

I intervjuer med rektorn, lärare och skolans elevhälsoteam framkommer att det finns elever som inte fullgör sin skolplikt. Detta har pågått under en lång tid utan att det föranlett skolan att vidta åtgärder för att tillse elevens rätt till utbildning. Det är av största vikt att Eksjö kommun klargör vilka rutiner som gäller när en skolpliktig elev uteblir från undervisningen så att rektorn kan tillse att dessa elever får sin rätt till utbildning.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid på ett sätt så att de uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen.

Motivering:

Vid tillsynen 2006/07 skrev skolan åtgärdsprogram endast i svenska, matematik och engelska och nu skriver skolan åtgärdsprogram i alla de ämnen eller områden där en elev är i behov av särskilt stöd. Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår dock att kvaliteten i dem behöver förbättras. Innehållet behöver tydligare utgå från de nationella målen i läroplan och kursplaner och insatserna behöver vara mer konkreta.

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i tillräcklig utsträckning till elever som har svårigheter i skolarbete.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § andra stycket sista meningen skollagen

2 b kap. 1 § andra stycket skollagen

4 kap. 1 § andra stycket skollagen

5 kap. 1, 4-5, 10 §§ grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Motivering:

Det finns rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd men det visar sig i intervjuerna att dessa inte är kända av lärarna, däremot uppger de att de arbetar ungefär på det sätt som rutinerna fastställer. Vid tillsynen 2006/07 fick Furulundsskolan kritik av Skolverket för att alla elever inte fick det stöd de behöver. Rektorn, lärarna och elevhälsoteamet uppger att alla elever fortfarande inte får det stöd de har behov av och Skolinspektionen fick ta del av tydliga exempel på detta. Elevernas låga måluppfyllelse tyder också på att stöd inte erbjuds i tillräcklig omfattning.

Bedömning:

Studiehandledning på modersmålet ges inte till alla elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2, 3 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Det framstår tydligt i intervjuerna att studiehandledning på modersmålet endast ges i arabiska till ett fåtal elever och att det finns andra elever med annat modersmål som också är i behov av studiehandledning. Innebörden av studiehandledning på modersmålet som rektorn beslutar om, behöver klargöras på skolan.